

конструктивного середовища для розвитку особистості дитини, де цінності, любов і розуміння відіграють ключову роль у формуванні її життєвого шляху.

Педагогічно доцільні, суб'єкт-суб'єктні, гуманні взаємовідносини між дітьми та батьками позитивно впливають на розвиток особистості дитини, надаючи їй можливість стати самостійною та зрозуміти цінність моральних, соціальних та емоційних аспектів. Зазначається, що конфлікти та протистояння є невід'ємною частиною сімейної взаємодії, але питання в тому, щоб батьки були навчені уміло розв'язувати, що у свою чергу сприяє зростанню та розвитку сімейних взаємовідносин.

Список використаних джерел

1. Безлюдний О. Методи сімейного виховання дітей у контексті сучасного стану суспільства. Психолого-педагогічні проблеми сільської школи. 2012. № 43. С. 153–159.
2. Замашкіна О. Д. Педагогіка сімейного виховання: навчальний посібник. Ізмаїл: РВВ ІДГУ, 2016. 400с.
3. Кротенко Н. С. Сторчак Н. В. Педагогічні поради для батьків у вихованні почуття відповідальності у дитини. Актуальні проблеми природничих і гуманітарних наук у дослідженнях молодих учених «Родзинка – 2021» Збірник матеріалів. 2021. С. 488–489.
4. Стельмахович М. Г. Українська народна педагогіка. К. ІЗМН, 1997. 232 с.
5. Швадчак Н. "Двадцять порад батькам про те, як виховати успішних дітей". НУШ, 2018.

Анна СНІЖКО

НОВА УКРАЇНЬСЬКА ШКОЛА: ПЕРЕХІД НА НАСТУПНИЙ РІВЕНЬ. МОВНО-ЛІТЕРАТУРНА ОСВІТНЯ ГАЛУЗЬ

Актуальність переходу закладів середньої освіти на новий рівень полягає в стрімкій зміні поглядів та цінностей сучасного покоління. Нова українська школа (НУШ) – це крок до успішного майбутнього, переверот у сталій та монотонній системі освіти.

Метою нашого дослідження є аналіз доцільності реформи нової української школи та новаторство її методик у закладах середньої освіти.

Головним завданням Нової української школи є виховання освічених, креативних, відповідальних громадян, патріотів, які готові до ризику та інновацій. Тих, хто поведе українську економіку у XXI столітті вперед.

Над даним питанням працювали такі відомі педагоги: С. Молочко, С. Манзюк, Т. Мороз, О. Савченко та інші.

«Навчання по-новому»... Нерідко чую цю фразу, коли йдеться про нову українську школу. Інтерактивні дошки, яскраві презентації, ера гаджетів, часта зміна видів діяльності; вільне використання смартфонів під час занять, хаотичне пересування дітей по класу, активне спілкування один з одним; руйнування стереотипів, унікальний світогляд, нестандартне мислення; інтеграція предметів, відсутність звичайних оцінок (натомість – формувальне оцінювання), дитячі доробки на стінах, усе це – НУШ.

Проте, чи готові ми до інновацій? Мова не лише про активніше використання технологічних можливостей, а й про те, чи зможуть учителі й управлінці гідно прийняти цей виклик? Що слід змінити у змісті освіти й формах навчання? Як нушівцям адаптуватися до особливостей середньої школи? Що є результатом? Як вимірювати успішність та компетентність підходу? Яка головна мета нової української школи?

Нижче детальніше розглянемо поняття НУШ, спираючись на сайт Міністерства освіти і науки України, новий Закон “Про освіту”, який регулює основні засади нової освітньої системи, було ухвалено у вересні 2017 року, а у лютому 2018 року Кабінет Міністрів затвердив новий Державний стандарт середньої освіти. На черзі – ухвалення нового закону “Про загальну середню освіту”, який більш детально розкриє зміни, закладені реформою. Нова українська школа – це ключова реформа Міністерства освіти і науки. Головна мета – створити школу, в якій буде приємно навчатись і яка даватиме учням не тільки знання, як це відбувається зараз, а й уміння застосовувати їх у повсякденному житті [3].

Освітня система сьогодення – не досконала й потребує вагомих змін. Їй потрібна докорінна реформа, яка зупинить негативні тенденції та перетворить українську школу на важіль соціальної рівності й згуртованості, а також підвищить конкурентоспроможність України й сприятиме її економічному розвитку.

Нововведення у процесах розвитку та соціалізації в новій школі покликані виховати унікальну, усебічно розвинену, здатну до критичного мислення особистість; патріота з активною позицією, який керується морально-етичними принципами та здатний брати на себе відповідальність, а також визнає гідність і права іншої людини; інноватора, котрий постійно прагне вдосконалити себе (учитися впродовж життя, конкурувати на ринку праці), покращувати навколишній світ та піднімати економіку за принципами сталого розвитку. Саме таких випускників повинна готувати середня школа України, аби створити потужну державу і конкурентну економіку, яку й забезпечить згуртована спільнота творчих і вмотивованих громадян.

Список компетентностей, яких набуватимуть учні, уже закріплено законом «Про освіту». Він створювався з урахуванням «Рекомендації Європейського Парламенту та Ради Європи щодо формування ключових компетентностей освіти впродовж життя»:

- вільне володіння державною мовою;
- здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами;
- математична компетентність;
- компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій;
- інноваційність;
- екологічна компетентність;
- інформаційно-комунікаційна компетентність;
- навчання впродовж життя;
- громадянські та соціальні компетентності, пов’язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей;
- культурна компетентність;
- підприємливість та фінансова грамотність (згідно з сайтом міністерства науки і освіти України) [1].

Ключові компетентності й наскрізні вміння створюють основу для успішної самореалізації учня – як особистості, громадянина і фахівця.

А що ж змінюється для вчителів? Завжди важко переінакшувати щось, напрацьоване роками, тому немало вчителів ще використовують уже застарілі дидактичні методи й засоби. Праця педагогів потребує гідної оплати, відрегулювання відповідних механізмів її привабливості. Учителю не повинен втрачати мотивацію до особистісного та професійного зростання. А з появою сучасних інтернет-технологій учителю слід бути професійно підготовленим та уміло використовувати ІТ-технології. Деякі педагоги ще не вміють досліджувати проблеми за допомогою сучасних засобів, працювати з великими об’ємами даних, узагальнювати та презентувати висновки, працювати у навчальних, соціальних та наукових проектах онлайн, що суттєво впливає

на вагомість наставника в очах вихованця. Тому вчителеві надважливо не забувати, що «...без прагнення до наукової роботи вчитель неминуче потрапляє під владу трьох педагогічних демонів: механічності, рутинності, банальності, він дерев'яніє, кам'яніє, опускається, а навчання перетворюється на натаскування й дресирування» (А. Дістервег) [2].

Наскрізне застосування інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) в освітньому процесі та управлінні закладами освіти має стати інструментом забезпечення успіху нової української школи. Запровадження ІКТ в освітній галузі має стати системним процесом, який охоплює всі види діяльності. інформаційно-комунікаційні технології суттєво збільшать та розширять можливості педагога, оптимізують управлінські процеси, сформують в учня важливі знання, уміння та навички, які вкрай необхідні для особистості XXI-го сторіччя.

Сучасний світ - складний. Недостатньо дати дитині лише знання, важливо навчити користуватися ними. Знання та вміння взаємопов'язані з ціннісними компетентностями учня, вони формують його життєві орієнтири, а також потрібні для успішної самореалізації в житті, навчанні та праці.

Основними компетентностями нової української школи є:

1. Новий зміст освіти, заснований на формуванні компетентностей, потрібних для успішної самореалізації в суспільстві.
2. Орієнтація на потреби учня в освітньому процесі, дитиноцентризм.
3. Педагогіка, що ґрунтується на партнерстві між учнем, учителем і батьками.
4. Нова структура школи, яка дає змогу добре засвоїти новий зміст і набути компетентності для життя.
5. Наскрізний процес виховання, який формує цінності.
6. Сучасне освітнє середовище, яке забезпечить необхідні умови, засоби і технології для навчання учнів, освітян, батьків не лише в приміщенні навчального закладу
7. Децентралізація та ефективне управління, що надасть школі реальну автономію.
8. Справедливий розподіл публічних коштів, який забезпечує рівний доступ усіх дітей до якісної освіти.
9. Умотивований учитель, який має свободу творчості й розвивається професійно [1].

Отже, нова українська школа покликана створити місце, у якому буде приємно навчатись, школу, яка відповідатиме перед суспільством і забезпечуватиме якісну освіту для всіх дітей, незалежно від їхнього соціального статусу, місця проживання чи індивідуальних особливостей і буде партнером родини та громади у вихованні та освіті підростаючого покоління; давати учням не тільки знання, а й практичні вміння партнером родини та громади у вихованні та освіті дітей.; прищеплювати учням ключові компетентності, необхідні для успішної життєдіяльності; готувати особистість до успішної самореалізації в подальшому житті; формувати чітку громадянську позицію; здійснювати різнобічний розвиток, виховання; спрощувати процес соціалізації.

Список використаних джерел

1. Закон України “Про освіту” №3491-д від 04.04.2016. Верховна Рада України. 2016. 93 с.
2. Гриневич Л. та ін.: Нова українська школа: концептуальні засади реформування середньої школи/ за ред. Грищенко М. 2016. 34 с.
3. Міністерство освіти і науки України: нова українська школа про Закон України “Про освіту” №3491-д від 04.04.2016/ за ред. Грищенко М. 2016. 40 с.